

за сто тридцять шість днів до

За тиждень до того, як я поїхав до школи-інтернату в Алабамі, покинувши родину, Флориду і все своє жалюгідне життя, мама вирішила будь-що влаштувати мені прощальну вечірку. Сказати, що нічого доброго я не очікував, це висловитися дуже м'яко. Хоча мене змусили запросити всіх своїх «шкільних друзів», тобто весь набірід з театрального гуртка й кількох розумників з уроків англійської, з якими соціальна необхідність змушувала мене сидати в ідальні нашої звичайної школи, однак я знав, що вони не прийдуть. Мама не здавалася, бо плакала ілюзію, ніби я всі ці роки примудрявся приховувати від неї свою популярність у школі. Вона приготувала силу-силенну артишокового соусу. Прикрасила вітальню жовто-зеленими вимпелами — у кольорах моєї майбутньої школи. Купила дві дюжини хлопавок і розставила по краю маленького столика.

Й от, коли прийшла остання п'ятниця, коли майже всі речі були спаковані, мама з татом і зі мною о четвертій п'ятдесят шість вечора сіли на канапу у вітальні, терпляче очікуючи появи кавалерії з плакатом «Щасливої дороги, Майлзе». Кавалерія таки прискакала, і складалася вона рівно з двох осіб — Марі Лосон, тендітної білявочки в прямокутних окулярах, і її дебелого (м'яко кажучи) хлопця Вілла.

— Привіт, Майлзе, — сказала Марі, сідаючи.

— Привіт, — відказав я.

— Як літо провів? — поцікавився Вілл.

— Нормально. А ти?

— Добре. Ми ставили «Ісуса Христа — суперзірку». Я допомагав з декораціями. Марі зробила освітлення, — сказав Вілл.

— Круто, — зі знанням справи кивнув я, і на цьому теми для розмови вичерпалися. Я міг би спитати щось про «Ісуса Христа — суперзірку», але я: 1) не знав, що це таке, 2) не хотів знати, 3) я ніколи не вирізнявся здібностями до світських розмов. Зате моя мама може розбалакувати годинами, тож вона додала розмові ніяковості, запитавши про графік репетицій і про те, як одбули рок-оперу — чи мала вона успіх.

— Гадаю, мала. Людей було багато, гадаю... — Марі взагалі багато гадала.

Нарешті Вілл мовив:

— Ну, ми завітали просто попрощатися. Марі треба до шостої повернутися додому. Веселого тобі життя в новій школі, Майлзе.

— Дякую, — з полегшенням відказав я. Гіршою од вечірки, на яку ніхто не прийшов, може бути тільки вечірка з двома неймовірними, жахливими занудами.

Вони пішли, а я сів поруч з батьками і втупився у порожній екран телевізора — мені хотілося його ввімкнути, але я розумів, що зараз не варто. Я відчував, що батьки обоє дивляться на мене, очікуючи, що я розплачуся або що, ніби я не знав од самого початку, що все буде саме так. Але ж я *знав*. Я відчував їхню жалість, з якою вони загібали чипсами артишоковий соус, призначений для моїх уявних друзів, але жаліти варто було їх, а не мене: я ж не розчарувався. Мої очікування справдилися.

— Через це ти хочеш і поїхати від нас, Майлзе? — поцікавилася мама.

Я мить поміркував над цим, стараючись не дивитися на неї.

— Е-е-е... ні, — відказав я.

— То чому ж? — запитала вона. Це вже не вперше мама ставила мені таке запитання. Їй не дуже хотілося відпустити мене в школу-інтернат, і вона цього не приховувала.

— Це через мене? — поцікавився тато. Він сам навчався у «Калвер-Кріку», в тій школі, куди збирався я, навчалися там і обидва його брати й усі їхні діти. Здається, йому подобалася ідея, що я вирішив наслідувати його. Дядьки розповідали мені, яким знаменитим тато був у школі — він був водночас хуліганом і круглим відмінником. Це здавалося мені життям кращим, ніж моє у Флориді. Але ні: тато тут ні до чого. Точніше, не зовсім.

— Стривайте, — сказав я і пішов до татового кабінету по біографію Франсуа Рабле.

Я любив читати біографії письменників, навіть якщо (як воно і було у випадку з мсьє Рабле) не прочитав жодного їхнього твору. Розгорнув книжку наприкінці та відшукав позначену маркером цитату. («НИКОЛИ НЕ МАЛЮЙ МАРКЕРОМ У МОЇХ КНИЖКАХ», — тисячу разів казав мені тато. Але як інакше знайти те, що я шукаю?)

— Цей чоловіча, — почав я, зупинившись у дверях вітальні, — Франсуа Рабле. Він був поетом. Його останні слова були: «Іду на пошуки Великого Можливо». Ось чому я їду. Не волю чекати смерті, щоб розпочати пошуки Великого Можливо.

Батьки притихли. Я шукаю Великого Можливо, а вони не гірше за мене знають, що з такими, як Вілл і Марі, я його не знайду. Я знову сів на канапу поміж мамою і татом, і тато обійняв мене, і ми ще довго сиділи отак, мовчки, разом на канапі, аж я відчув, що можна вже ввімкнути телевізор. Відтак ми повечеряли артишоковим соусом, дивлячись історичний канал, тож, зрештою, прощальна вечірка виявилася не найгіршою.

за сто двадцять вісім днів до

У Флориді було і гаряче, звісно, і волого. Гаряче так, що одяг лип до тіла, мов скотч, а піт котився з чола в очі, як сльози. Але спека ж була тільки надворі, тож я звик бігати від одного місця з кондиціонером до іншого.

Однак я виявився геть не готовий до спеки, яка зустріла мене у підготовчій школі «Калвер-Крік», за п'ятнадцять миль на південь від Бірмінгема, штат Алабама. Батьки припаркували наш бездоріжник на моріжку за кілька футів од стіни моєї кімнати в гуртожитку — кімнати №43. Але щоразу як я долав оті декілька кроків до авта, щоб вивантажити речі, яких, тепер здавалося, я напакував забагато, сонце пропікало одяг з такою силою, що реально нагадувало пекельний вогонь.

Утрюх з мамою і татом ми розвантажили машину за кілька хвилин, але в моїй кімнаті без кондиціонера, яка, на щастя, виявилася в тіні, було ненабагато прохолодніше. Кімната мене здивувала: я собі в уяві намалював м'який килим, обшиті дерев'яними панелями стіни, меблі у вікторіанському стилі. А насправді, за винятком єдиного предмета розкоші — особистої вбиральні, — це була просто коробка. Стіни зі шлакоблоків, укриті численними шарами білої фарби, біло-зелений картатий лінолеум на підлозі, — приміщення більше нагадувало лікарняну палату, аніж гуртожиток з моїх фантазій. Просто біля вікна стояло двох'ярусне ліжко з необробленого дерева з вініловими матрацами. Письмові столи, шафи і книжкові полиці всі кріпилися до стін, щоб запобігти творчому переплануванню. *І ніякого кондиціонера.*

Я сів на нижнє ліжко, а мама відчинила валізу, витягла з неї стос біографій, з якими тато погодився розлучитися, і поставила їх на полицю.

— Мамо, я сам можу розпакуватися, — сказав я. Тато не сів. Він був готовий їхати додому.

— Дай мені бодай ліжко тобі застелити, — мовила мама.

— Ні, не треба. Я впораюся. Все о'кей.

Такі речі не можна відтягувати вічно. У якусь мить пластир просто необхідно віддерти — боляче, але все позаду, і стає легше.

— Господи, ми за тобою сумуватимемо, — сказала раптом мама, долаючи мінне поле валіз, щоб дістатися ліжка. Я підвівся й обійняв її. Тато теж підійшов, і ми збилися в таку собі тісну купку. Було надто гаряче, і ми надто спітніли, щоб обніматися довго. Я знав, що мав би заплакати, але я прожив з батьками шістнадцять років, і пробна розлука давно напрошувалася.

— Не хвилюйтеся, — усміхнувся я і спробував зімітувати південний акцент. — Зате я на'чуся міс'вої бала'ки.

Мама розсміялася.

— Тільки дурниць не роби, — сказав тато.

— О'кей.

— Ніяких наркотиків. Ніякої випивки. Ніяких цигарок.

Як колишній учень «Калвер-Кріку», він на собі випробував те, про що я тільки чув: таємні вечірки, пробіжки голяка на сінокоші (вічно журився з приводу того, що в ті часи тут були самі хлопці), наркотики, випивка, цигарки. Курити він потім довго не міг кинути, але нині його лихі роки лишилися далеко позаду.

— Я тебе люблю, — випалили вони обоє водночас. Це треба було сказати, але від цих слів стало страшенно

ніяково — от як коли в тебе на очах цілуються дідуся і бабуся.

— Я теж вас люблю. Я дзвонитиму щонеділі.

Телефонів у нас у кімнатах не було, але мене на прохання батьків оселили неподалік одного з п'ятох телефонів-автоматів у «Калвер-Кріку».

Вони знову обійняли мене — спочатку мама, потім тато, — і на цьому все закінчилося. Визирнувши у вікно, я провів поглядом джип, що виїжджав з території звистою дорогою. Мені, напевно, слід було відчувати сльозливий сентиментальний смуток. Але я більше думав про те, як охолодитися, тож узяв стільця, що стояв біля письмового столу, і сів знадвору біля дверей у затінку від карниза, сподіваючись, що повіє вітерець, але так його і не дочекався. Надворі повітря було таке саме важке, як і в кімнаті. Я почав оглядати свій новий притулок: шість одноповерхових будинків, по шістнадцять кімнат у кожному, стояли шестикутником навколо великого моріжка. Наче велетенський старий мотель. Кругом ходили хлопці й дівчата, обіймалися й усміхалися. Я смутно сподівався, що хтось підійде і заговорить до мене. Уявив цю нашу розмову:

«Привіт. Це твій перший рік?»

«Ага. Ага. Я з Флориди».

«Круто. То ти звичний до спеки».

«Я ж не з Аїду», — пожартував би я. Справив би гарне враження. *А він прикольний. Цей Майлз крутий.*

Але цього, певна річ, не сталося. Нічого не було так, як мені уявлялося.

Знудившись, я повернувся до кімнати, скинув футболку, ліг на розпечений вініловий матрац на нижньому ліжку й заплющив очі. Я не зазнав нового народження в Христі, з хрещенням і сльозами, але навряд чи це

приємніше, ніж наново народитися людиною без минулого. Я почав згадувати людей, про яких я читав: Джона Ф. Кеннеді, Джеймса Джойса, Гемфрі Богарта, — всі вони вчилися в школах-інтернатах і зазнали там чимало пригод — Кеннеді, наприклад, обожнював приколи. Подумав про Велике Можливо і про те, що могло мене очікувати в цій школі, про людей, з якими я познайомлюся, про мого майбутнього сусіду по кімнаті (за кілька тижнів перед тим мені прийшов лист, у якому писалося, що його звати Чип Мартін, але більше ніякої інформації). Хай хто він там був, я молився Богу, щоб він привіз арсенал потужних вентиляторів, — я ж бо жодного не взяв, а навколо мене на матраці вже утворилася калюжка поту, від чого мене охопила така огида, що довелося облишити свої роздуми і відірвати від ліжка дупу, знайти рушника і витерти піт. А потім я подумав: «Спершу розпакуюся, а тоді вже шукатиму пригод».

Приклеївши на стіну скотчем карту світу і сховавши майже всі речі до комода, я помітив, що від гарячого вогкого повітря спітніли навіть стіни, і вирішив, що зараз не час для фізичної праці. Зараз час для приємного холодного душу.

У маленькій лазничці за дверима стояло величезне дзеркало на повен зріст, тож, нахилившись відкрити кран, неможливо було уникнути споглядання власної голізни. Мене завжди дивувала моя худорлявість: від плеча до зап'ястя руки були однаково тоненькі, в ділянці грудей не було ні жиру, ні м'язів; мені стало ніяково, і я подумав: а не можна зробити щось із дзеркалом? Відсунувши білу фіранку, я пірнув у душеву кабінку.

На жаль, душ виявився спроектованим на людину приблизно мені до пояса, тож холодна вода вдарила мене під ребра — з силою вмираючого струмочка. Щоб умити

залите потом обличчя, довелося присісти і розкарячитися. Мабуть, Джону Ф. Кеннеді (який, якщо вірити біографії, на зріст був шість футів*, як і я оце) у його школі-інтернаті так *розкарячуватися* не доводилося. Ні, тут усе по-іншому, й поки водичка бігла на моє спітніле тіло, я думав про те, чи знайду я тут оте Велике Можливо, чи я глобально прорахувався.

Коли, помившись, я відчинив двері лазнички, обгорнувши стегна рушником, то побачив невисокого кремезного хлопця з кучмою каштанового волосся. Він затягував у кімнату величезну туристичну торбу захисного кольору. На зріст коротун був футів п'ять, не більше, але за статурою — наче Адоніс у мініатюрі, а разом з ним у кімнату влетів несвіжий сморід курива. «Чудово, — подумав я. — З сусідою доводиться знайомитися голяка». Він заніс торбу, зачинив двері й підійшов до мене.

— Я — Чип Мартін, — низьким голосом, як у радіодіджея, оголосив він. І не встиг я відповісти, додав: — Я потиснув би тобі руку, але тобі ліпше збіса міцно тримати рушника, поки не вдягнешся.

Засміявшись, я кивнув (круто, еге ж? кивнути?) і сказав:

— А я — Майлз Голтер. Приємно познайомитися.

Я схопив чисті труси, блакитні спортивні шорти «Адидас» і білу футболку, пробурмотів, що буду за секунду, і знову зник у лазничці. Оце враження справив!

— А батьки твої де? — крикнув я з лазнички.

— Батьки? Тато зараз у Каліфорнії. Сидить, напевно, в своєму улюбленому кріслі. Або за кермом вантажівки. Але, в будь-якому разі, він пиячить. А мама зараз, либонь, саме з території школи виїжджає.

* 1,83 м. — Тут і далі прим. пер.